

Normativna etika

IZDAVAČ:

Institut za filozofiju, Zagreb

ZA IZDAVAČA:

Filip Grgić

GRAFIČKA PRIPREMA I DESIGN:

Marin Martinić Jerčić

NA PREDNJIM KORICAMA:

Miroslav Kraljević, *Tučnjava* (Pariz 1912)

Grafička zbirka Nacionalne i sveučilišne
knjižnice u Zagrebu

TISAK:

Tiskara Zelina d.d.

ISBN 978-953-7137-53-3

CIP zapis je dostupan u računalnom katalogu
Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu pod brojem 000996090.

Normativna etika

Tomislav Bracanović

Zagreb, 2018.

SADRŽAJ

<i>Predgovor</i>	7
1. Moralno mišljenje	9
2. Etički relativizam	17
3. Teistička etika	43
4. Etički egoizam	71
5. Utilitarizam	101
6. Deontologija	139
7. Etika vrline	173
<i>Bibliografija</i>	205
<i>Kazalo</i>	217

Predgovor

Ova knjiga donosi kritički pregled osnovnih teorija normativne etike. Cilj joj je pružiti čitateljima uvid u središnje ideje tih teorija te analizu najvažnijih argumenata kojima se one potkrjepljuju ili kritiziraju. Knjiga je namijenjena filozofima i ostalim stručnjacima – iz humanističkih, društvenih i prirodnih znanosti – koji se zanimaju za probleme moralne filozofije i metode njihova rješavanja. Knjiga je zamišljena i kao potencijalna literatura za sveučilišni studij filozofije, ali i za druge studije u kojima etičke teme zauzimaju istaknuto mjesto, kao što su pravo, politologija, sociologija, ekonomija, novinarstvo, medicina i dr.

U prvome poglavlju objašnjena su ključna obilježja i pojmovi moralnog mišljenja, a svako od preostalih šest poglavlja obrađuje po jednu teoriju normativne etike: etički relativizam, teističku etiku, etički egoizam, utilitarizam, deontologiju i etiku vrline. Iako se knjiga bavi u prvome redu problemima, a ne poviješću normativne etike, na mjestima na kojima je to bilo moguće nastojao sam pružiti barem djelomičan uvid u njihov povijesni kontekst i moguće konkretnе implikacije, osobito kroz kratke ilustracije ili primjere u izdvojenim okvirima. Iz istoga razloga, prilikom navođenja pretisaka, ponovljenih izdanja ili hrvatskih prijevoda nekih klasičnih djela, u uglatim zgradama navodim godinu prvog objavlјivanja izvornika.

Tekst knjige objavljuje se po prvi put, uz izuzetak triju odsječaka u drugome poglavlju (“Neodređenost pojma ‘kultura’”, “Stvaranje nefleksibilne kulture” i “Kulturne razlike ne impliciraju temeljna moralna neslaganja”) koji su u djelomično izmijenjenom obliku preuzeti iz moga članka “Respect for cultural diversity in bioethics: Empirical, conceptual and normative constraints” (*Medicine, Health Care and Philosophy* 14[3], 2011: 229-236).

Rukopis knjige u dijelovima ili u cjelini pročitali su i korisnim komentarima popratili Pavel Gregorić, Tomislav Janović, Tvrtko Jolić, Lovorka Mađarević, Davor Pećnjak, Neven Sesardić i Matej Sušnik. Elvio

Baccarini i Boran Berčić, kao recenzenti knjige, također su mi dali više korisnih sugestija. Svima im zahvaljujem na pruženoj pomoći, što ne podrazumijeva, dakako, da se oni slažu sa svime što u knjizi tvrdim ili da su odgovorni za njezine eventualne pogreške.

Tomislav Bracanović